

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

Sisällys

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET.....	3
3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO	4
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN.....	5
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	5
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA.....	8
7 ASIAKASTURVALLISUUS.....	12
8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN	16
9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA	17
10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA.....	18

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Metsomäen Kodit Oy Y-tunnus 1619967-5
Mänttä-Vilppula
Pirkanmaan hyvinvointialue

Toimintayksikkö:
Metsomäki
Hummalantie 8, 35800 Mänttä

Sijaintikunta yhteystietoineen:
Mänttä-Vilppulan kaupunki. Seppälän puistotie 15, PL 69, 35801, Mänttä.

Palvelumuoto:
Asumispalveluyksikkö mielenterveys- ja päihdekuntoutujille, 28 asiakaspaikkaa.

Yksikön vastaavan sairaanhoitajan yhteystiedot: leena.sillanpaa@kuntoutumaan.fi,
puh. 050 4751 879

Toimintalupatiedot

Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)
Rekisteröintipäätöksen ajankohta 3.12.2021 (palveluasuminen, mielenterveyskuntoutujat 28 asiakaspaikkaa.)

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat:
Ostopalvelujen tuottajat Siivous / laitehuolto- ja kiinteistöhuolto- ja kiinteistöhuolto- ja kiinteistöhuolto- ja kiinteistöhuolto-

- Mäntän Huoltotoimi Oy
- Laboratoriopalvelut (Fimlab)
- Työterveys (Mehiläinen)
- Työnohjauspalvelut

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

Palvelukokonaisuudesta vastaava palveluntuottaja vastaa alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta.

Käytämme suosituksia saaneita palveluntuottajia ja keskustelemme säännöllisesti palveluntuottajien kanssa ostamamme palvelun sisällöstä ja laadusta.

Onko alihankintana tuottavilta palveluntuottajilta vaadittu omavalvontasuunnitelmaa?

Kyllä () Ei (X)

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Metsomäki tuottaa yhteisöllisissä puitteissa yksilöllistä kuntouttavaa palveluasumista mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Toiminnalle keskeistä on henkilökohtaiseen kuntoutumisen suunnitelmaan pohjautuva kuntoutumista edistävä palveluasuminen. Pyrkimys on mahdollistaa asukkaan näköinen merkityksellinen elämä, jossa asukkaan oma vastuunotto elämästä sekä kokemuksellisuus vahvistavat itsenäistä toimijuutta, identiteettiä ja kokonaisvaltaista terveyttä. Tuemme asukkaitamme itsenäiseen toimijuuteen ja vastuunottoon omasta arjesta, terveydestä ja elämästä tehden asiassa yhteistyötä asiakkaan lisäksi omaisten, läheisten ja kotikunnan edustajien kanssa.

Toimintaamme ohjaa toipumisorientaation viitekehys. Se painottaa asiakkaan ja kuntoutujan voimavaroja, osallisuutta, toivoa, positiivista mielenterveyttä sekä itsenäistä, asukkaan näköistä merkityksellistä elämää.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Metsomäen toimintaperiaatteena on tuottaa asiakas-, asukas- ja tilaajanäkökulmasta laadukkaita ja kilpailukykyisiä asumispalveluita mielenterveys- ja päihdekuntoutujille. Pyrkimys on mahdollistaa asukkaan näköinen merkityksellinen ja arvokas elämä.

Arvoina:

- Ihmisarvo, inhimillisuus ja yksilöllinen kohtaaminen
- Turvallisen, kuntouttavan ja kodinomaisen elinympäristön tarjoaminen
- Asiakaslähtöisyys ja voimavarakeskeisyys
- Asukkaiden asiantuntijuus omien asioiden suhteen ja osallisuuden tukeminen
- Moniammatillisuus ja suunnitelmallisuus työskentelyssä
- Avoimen kommunikaation periaate

3 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Koko yksikön henkilökunnalta vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Eri ammattiryhmien asiantuntemusta hyödynnetään ottamalla henkilökunta mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen.

Johdon tehtävä on huolehtia omavalvonnan ja laadunvarmistuksen ohjeistamisesta sekä järjestämisestä sekä siitä, että henkilöstöllä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Riskien hallinta vaatii aktiivisia toimia koko henkilöstöltä. Tässä hyödynnetään mm. seuraavia ohjeistuksia: Lääkehoitosuunnitelma ja lääkehoidon omavalvontasuunnitelma, työsuojelun toimintasuunnitelma, riskienhallintasuunnitelma, palo- ja pelastussuunnitelma, keittiön ja ravitsemuksen omavalvontasuunnitelma sekä koulutussuunnitelma.

Metsomäessä asiakkaat voivat tuoda esiin havaitsemiaan epäkohtia ja antaa muuta palautetta päivittäisissä yhteisissä tilanteissa, sekä laajemmin yhteisökokouksissa joka toinen viikko. Omaisiin pidetään yhteyttä ja omaisilla on yhteystiedot yksikköön. Yhteydenpito ja mahdollisista epäkohdista keskusteleminen tapahtuu puhelimitse, sähköpostilla, läheisten vieraillessa yksikössä tai yhteisissä palaverissa, jolloin omaisilta pyydetään myös palautetta. Vuosittain tehdään myös asiakastyytyväisyyskysely asukkaille sekä läheisille.

Haittatapahtumien ja läheltä piti -tilanteiden käsittelyyn kuuluu niiden kirjaaminen HILKKA-asiakastietojärjestelmään, analysointi ja raportointi. Metsomäessä koko henkilöstö kirjaa havaitsemiaan ja tietoon tulleita poikkeamia. Epäkohdat ja poikkeamat/riskit kirjataan ohjeistuksien mukaan ja ne käsitellään säännöllisesti ohjaajien kokouksissa sekä henkilökunnan kuukausikokouksissa, jolloin mietitään ja sovitaan myös korjaavat toimenpiteet.

Ohjeistuksia tarkistetaan ja laaditaan uudelleen tai niitä muokataan yhdessä työryhmän kanssa, yksikön vastaavan sairaanhoitajan johdolla. Kunkin tapauksen kohdalla varmistetaan, että kaikki tarpeellinen tapahtuneen korjaamiseksi on tehty. Erityisesti pyritään ehkäisemään sitä, ettei tapahtunut poikkeama toistu.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus on kirjattu tämän omavalvontasuunnitelman lukuun 7.

Yhteisistä kokouksista ja poikkeamien käsittelystä kirjoitetaan aina pöytäkirja, joka annetaan tiedoksi henkilöstölle. Tarvittaessa asiasta tiedotetaan yhteistyötahoille. Poikkeamia käsitellään säännöllisesti myös Metsomäen Kodit Oy:n johtoryhmässä.

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omaavonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Omaavonntasuunnitelma laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa. Suunnitelmassa huomioidaan myös asukkaiden, omaisten ja yhteistyötahojen osallisuus ja näkökulmat. Omaavonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaa yksikön vastaava sairaanhoitaja. Omaavonntasuunnitelma päivitetään vähintään vuosittain sekä tarvittaessa. Omaavonntasuunnitelma on nähtävillä yrityksen kotisivuilla, kansliassa ja yksikön sisääntuloaulassa.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Palvelutarpeen arviointi

Asiakkaan päivittäiset toiminnot ja niissä tarvittavat taidot sekä palveluntarve (fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset osa-alueet) arvioidaan asukkaan itsensä sekä henkilökunnan toimesta kyselylomakkeella kuntoutumisen suunnitelmassa. Palveluntarve arvioidaan yhdessä kotikunnan, asiakkaan ja mahdollisen omaisen kanssa. Hyvinvointialueiden tarpeisiin vastaamiseksi on aloitettu myös mielenterveyshyönteilyn avohoidon RAI:n käyttö. Lisäksi toimintaterapeutti tekee tarvittaessa kirjallisen toimintakyvyn arvion.

Tilanteen ja asiakkaan tarpeen mukaan käytössä on apuna esim. BDI-21, GDS-15, GAD-7- arviointimenetelmiä sekä päihdehoidon tukena päihhteiden käyttöä ja riippuvuutta kartoittavat mittareita. GSI-mittarin avulla voidaan tarvittaessa kartoittaa rahanpelaamisen haittoja. PROD-seulaa käytetään tarvittaessa psykoosioireiden kartoittamiseen. Oma toimintaterapeuttimme käyttää edellisten lisäksi tarvittaessa esim. asiakkaan toimintakyvyn arvioimiseen COPM-, OSA- ja MoCA-mittareita. Selvitämme asukkailtamme verkostokartan avulla sosiaalisen verkoston ja sukupuun avulla läheissuhteita.

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

Palveluntarvetta ja asiakkaan toimintakykyä arvioidaan asukkaaseen liittyen ensimmäisestä yhteydenotosta alkaen, tulohaastattelussa, palvelu- ja kuntoutussuunnitelmaa tehtäessä sekä jatkuvasti arjessa. Arviointia tehdään asiakaslähtöisesti, asiakkaan toimintakyvyn mukaan. Myös asiakkaan läheisille tarjotaan mahdollisuus osallistua palvelutarpeen arviointiin. Asiakkaalla ja omaisilla on mahdollisuus tutustumiskäyntiin jo ennen kuntoutumisjaksoa.

Hoito- ja palvelussuunnitelma

Hoidon, ohjauksen ja palvelun tarve kirjataan HILKKA-asiakastietojärjestelmään. Suunnitelman avulla pyritään tukemaan asiakasta saavuttamaan yksilölliset, elämänlaadulle ja kuntoutumiselle asettamansa tavoitteet. Asukkaan kuntoutustarpeessa tapahtuvat muutokset kirjataan kuntoutumisen suunnitelmaan. Seuranta tapahtuu koko henkilöstön taholta.

Omaohjaaja kirjaa asiakastietojärjestelmään asiakkaan näkemykset ja kuukausiseurannan, mahdollisuuksien mukaan yhdessä asiakkaan kanssa. Suunnitelma on aktiivisesti käytössä oleva elävä työväline, jota täydennetään ja jonka tavoitteet elävät mukana omaohjaajien, lääkärin ja asiakkaiden välisessä jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Sähköinen HILKKA-asiakastietojärjestelmä päivittyy asiakkaan tietojen ja raportoinnin osalta päivittäin.

Asiakkaan kohtelu

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Kunnioitamme asiakkaamme/asukkaamme itsemääräämisoikeutta niin pitkälle, kuin se on mahdollista. Joskus psyykinen sairaus tai päihdeongelma ohjaa neuvottelemaan asiakkaan kanssa tarpeesta rajoittaa hänen itsemääräämisoikeuttaan, jos asukkaan sairaudesta johtuva toiminta vaarantaa hänen terveyttään tai on ristiriidassa yhdessä asetettuihin tavoitteisiin.

Metsomäessä asukkaalla on oma huone, joka on asukkaan näköinen ja yksilöllisesti sisustama. Asukkailla on huoneeseensa oma avain. Ulko-ovet ovat avoimina (yöaikaan vain yksi ovi) ja mahdollistavat tarpeenmukaisen itsenäisen liikkumisen ja asioinnin. Asukkaiden kulkuun, osallisuuteen ja osallistumiseen Metsomäessä ei sisälly merkittäviä rajoitteita tai esteitä. Asiointiin itsenäisesti ja omatoimisesti tuetaan ja sitä mahdollistetaan eri tavoin. Talon autolla kuljetetaan tarvittaessa sekä säännöllisesti asioimaan palveluiden piiriin. Yhteisökokouksissa ja aamunavauksissa käydään läpi yhteisön toimintaan ja osallisuuteen liittyviä mahdollisuuksia ja sisältöjä.

Osalla asukkaista on edunvalvoja tai omainen, joka hoitaa tai avustaa asukkaan raha- ja talousasioissa. Osa asukkaista puolestaan hoitaa raha-asiansa täysin itsenäisesti. Asumisyksikön henkilökunnan roolina on avustaa ja ohjata keskusteluissa asukasta siten, että viikoittaisen käyttörahan käyttö mahdollistuu ja asukas saa hankittua välttämättömyystarvikkeensa.

Tarvittaessa häiritsevästi käyttäytyvä (esim. psyykinen huonovointisuus) asukas ohjataan siirtymään esim. omaan huoneeseen rauhoittumaan ja hänen kanssaan pyritään selvittämään tilannetta kahden kesken. Henkilökunta ei loukkaa asiakkaan fyysistä koskemattomuutta, ellei se ole tarpeen hänen tai muiden turvallisuuden vuoksi. Ääritilanteissa ja tarvittaessa pyydetään hankaliin tilanteisiin virka-apua. Henkilöstö käy Avekki-koulutuksen.

Tupakan polttaminen sisätiloissa on kielletty ja tupakoinnille on osoitettu ulkoa omat paikat. Päihteiden käyttö ja säilytys Metsomäessä on kielletty. Asumisyksikössä on tehty päihteettömyyssopimus asukkaiden kanssa.

Asukas säilyttää omaisuuttaan pääosin itse lukitussa huoneessaan/ lukitussa kaapissa. Henkilökunta säilyttää ja vastaa asukkaan/edunvalvojan pyynnöstä tarvittaessa kohtuullisen pienien rahamäärien, avaimien tms. säilytyksistä. Säilytykseen liittyvät tiedot kirjataan asukaskohtaisesti HILKKA-asiakastietojärjestelmään.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Yhteisökokouksissa käydään läpi asukas yhteisön kuulumiset. Asukkailla on mahdollisuus esittää asioita kokouksen asialistalle ja osallistua keskusteluun kokouksissa. He voivat myös kertoa näkemyksiään henkilökunnalle päivittäin.

Viikoittaisissa ohjaajien kokouksissa seurataan poikkeamia (esim. epäasiallinen kohtelu). Poikkeamatilanteiden käsittely tapahtuu sekä yksilötasolla (asiakas/ohjaaja/vastuuhenkilö/lääkäri), että henkilökunnan säännöllisissä kokouksissa. Tarvittaessa asiasta tai tapahtuneesta keskustellaan asumispalveluiden johtoryhmässä ja omaisten sekä kunnan edustajan kanssa.

Omaisille tiedotetaan mahdollisesta poikkeamatilanteesta, kun ensin kartoitetaan tapahtunut asianosaisten kanssa. Tarpeelliset näkökulmat tapahtuneeseen käydään läpi myös asiakkaan, vastaavan sairaanhoitajan ja omaohjaajan välillä. Metsomäessä on käytössä asukkaille/omaisille muistutusmenettely, jonka tekemisessä avustetaan ja johon laaditaan aina kirjallinen vastaus. Tilanteen vakavuuden mukaan tapahtuneesta tiedotetaan Mänttä-Vilppulan valvovalle viranomaiselle ja kotikuntaan.

Asiakkaan osallisuus

Asukkaiden/asiakkaiden kotikuntiin ja edunvalvojille lähetetään vuosittain asiakaspalautekysely. Omaisilta ja yhteistyökumppaneilta kerätään palautetta jatkuvan yhteydenpidon lomassa. Asukkaat voivat antaa palautetta suoraan henkilökunnalle, yhteisökokouksissa ja kirjallisesti nimellä tai nimettömänä aloite- ja palautelaatikkoon, joka avataan yhteisökokouksissa.

Vuosittain asiakastytyväisyyskyselyillä kerätään palautetta. Omaohjaajat pitävät omaisiin yhteyttä ja omaisia aktivoidaan osallistumaan läheistensä elämään sekä vierailemaan Metsomäessä. Omaisilta toivotaan aktiivista palautetta toimintamme kehittämiseksi.

Asiakaspalautteet käsitellään ja analysoidaan henkilökunnan kokouksissa ja johtoryhmässä sekä tarpeen mukaan yhteisökokouksissa. Toimintaa kehitetään vastaamaan asiakkaiden sekä yhteistyötahojen tarpeisiin. Jatkuva kehitystyö ja kehityskohteiden tunnistaminen on meille tärkeää.

Asiakkaan oikeusturva

Palvelun laatuun tai saamaansa kohteluun tyytymättömällä asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus yksikön vastaavalle sairaanhoitajalle tai johtavalle viranhaltijalle.

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista ovat:

Katja Mäkelä, Merikratos Oy, puh. 010 830 5104, tavoitettavissa: ti-to klo 10–

13, sosiaaliasiamies@merikratos.fi, Merikratos/Mäkelä, Ahjokatu 6, 40320 Jyväskylä.

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Asiakkaiden kuntoutumisen suunnitelmiin kirjataan tavoitteita, jotka liittyvät päivittäiseen liikkumiseen, ulkoiluun, kuntoutukseen ja kuntouttavaan toimintaan.

Asumisyksikössä noudatetaan yhteisöhoidon periaatteita, joiden mukaan toimintakykyä ylläpidetään erilaisissa toiminnallisissa ja sosiaalisissa ryhmissä, eri vastualueilla ja arjen toiminnoissa. Asukkaat osallistuvat ohjatusti yhdessä/pienryhmissä avustaviin keittiöihin, siivouksiin, piha- ja puutarhatöihin sekä työtoimintaan, kukin oman kuntoutumisensuunnitelmansa mukaisesti. Mikäli tavoitteena on yksilötasolla esim.

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

ruoanlaittotaidon opettelu/-harjoittelu, niin se toteutetaan pienryhmässä tai kahden kesken ohjaajan ja asiakkaan välisenä.

Asumisyksiköstä käydään myös ulkopuolella harrastamassa esim. liikuntaa julkisella kuntosalilla, uimahallissa, keilaamassa jne. Lisäksi teemme sosiaalistavia ja toimintakykyä ylläpitäviä asioimisretkiä esimerkiksi Mänttään, Keuruulle ja Tampereelle. Kuntoutujamme/asukkaamme pyritään integroimaan mukaan Mäntän seudun harrastus-, kulttuuri- ja palvelutarjontaa sekä käyttämään muita mahdollisia yhteiskunnan palveluita (esim. sähköiset palvelut). Näin tuetaan ja kehitetään asukkaan itsenäisyyttä, toimintakykyä ja itsemääräämisoikeuden toteutumista mahdollisimman monipuolisesti.

Metsomäessä asiakkaan kanssa kirjataan myös yhdessä HILKKA-asiakastietojärjestelmään yhteisiä näkemyksiä ja asiasisältöjä. Omaohjaaja osallistuu asiakkaan kuntoutumissuunnitelman laadintaan, kokouksiin ja vastaa suunnitelman käytännön toteutuksesta yhdessä asiakkaan/asukkaan ja mahdollisten omaisten sekä kotikunnan edustajien kanssa. Omaohjaajalle ja asiakkaalle kuntoutumisen suunnitelma on jatkuvasti elävä realistisena pysyvä ohjenuora.

Kuntoutumisen suunnitelma ohjaa asiakkaan ja omaohjaajan välistä yhteistyösuhdetta ylläpitäen johdonmukaista tavoitteellisuutta. Tavoitteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan mm. itsearviointimittareilla sekä yhteistyössä asiakkaan/asukkaan, omaohjaajan, yksikön vastaavan sairaanhoitajan, lääkärin ja kuntaedustajan kanssa.

Ravitsemus

Metsomäessä tarjotaan suomalaisten ravitsemussuosittelun mukaisia, yksilölliseen tarpeeseen pohjautuvia aterioita. Asukkaiden yksilöllistä ravitsemustarvetta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Ruokailuja on 5 x pv (aamupala, lounas, päiväkahvi, päivällinen, iltapala) ja joillakin asukkailla (esim. diabeetikot) voi olla myös välipaloja em. lisäksi. Ateriat valmistetaan Metsomäessä keittiöhenkilöstön (kokki) toimesta. Ruokatuotteiden päätoimittajana toimii Kespro, mutta myös lähituottajia ja kausituotteita suositetaan.

Tarvittaessa asukkaalle voidaan tilata aika ravitsemusterapeutille, jos on tarve saada lisätietoa ja varmistusta sekä ohjeita yksilölliseen ravitsemukseen. Kaikki erityisruokavaliot toteutetaan yksilöllisten tarpeiden pohjalta.

Ravitsemustarve sopeutetaan yksilölliseen energiankulutukseen, ikään ja sairauksiin huomioiden mahdolliset dieettitarpeet.

Hygieniaikäytännöt

Metsomäessä noudatetaan THL:n yleisiä hygieniaohjeita sekä tutkimus- ja hoitotilanteisiin liittyviä hygienia- ja suojautumisoheja. Hygieniaan liittyvät asumisyksikön yleiset ohjeet ja

asiakkaiden yksilölliset viikko-ohjelmat ja/tai kuntoutumisensuunnitelmat sisältävät asiakkaiden henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisen ohjeet. Ohjeet sisältävät myös tarttuvien sairauksien ennaltaehkäisyyn ja leviämiseen liittyvät ohjeet. Asumisyksikössä seurataan yleistä hygienia- ja ohjaajat ovat suorittaneet hygienia- ja ohjaajat ovat suorittaneet hygienia- ja ohjaajat ovat suorittaneet hygienia-

Hyvään hygieniaan kuuluu hyvä käsihygienia, aseptiset työjärjestykset, hyvä yleissiisteys ja säännöllinen siivous sekä ohjeiden mukainen suojakäsineiden ja -vaatteiden käyttö. Asukkailla on yleisissä tiloissa saatavilla käsidesiä (alkoholiton) ja sen käyttöä ja käsipesua ohjataan päivittäin.

Yksikössä on kaksi pesutupaa, joista toinen on henkilökunnan käytössä. Tarvittaessa käytetään myös pesulapalveluita. Asukkaat pesevät omat pyykkinsä omalla pyykkituvallaan ja tarvittaessa he saavat asiaan liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

Alueellinen hygieniahoitaja (TAYS) on antanut ohjeistuksia puhtaanapidosta ja pyykkihuollosta. Yksikön vastaava sairaanhoitaja huolehtii paikallisesti ohjeiden ajantasaisuudesta.

Terveyden- ja sairaanhoito

Asukkailla on voimassa oleva hoitosuhde joko paikalliseen tai oman kotikunnan hammashuoltoon. Kiireetön terveydenhoito ja ennaltaehkäisevä hoito tapahtuvat terveyskeskuslääkärin kautta. Kiireellisissä tilanteissa (p. 112) käytetään Mäntänvuoren Terveyden kiirevastaanottoa. Kynnys soittaa ambulanssi tarkistamaan asukkaan terveystilanne akuuteissa tilanteissa on ja tulee olla matala, koska useat mielenterveyskuntoutujamme ovat ikääntyneitä ja heillä saattaa olla alentunut kyky ilmaista ja kuvata omaa tilannettaan ja vointiaan.

Metsomäen asukkaista noin 80 % on pitkäaikaisempia asukkaita, joiden terveyspalvelut ja terveystiedot on siirretty paikallisen Mäntänvuoren Terveyden piiriin kotikunnasta riippumatta ja näin varmistettu terveyspalveluiden nopea ja monipuolinen saatavuus. Kuolemantapauksiin liittyen perehdytyskansiossa on erillinen ohje.

Asiakkaiden terveyttä seurataan päivittäisissä vuorovaikutustilanteissa, säännöllisillä laboratoriotutkimuksilla ja fysiologisilla mittauksilla. Tutkimuksia tehdään tarvittaessa yhteistyössä paikallisen terveyskeskuksen palvelutarjontaa hyödyntäen. Psykiatrisen hoidon ja lääkityksen arvioinnissa hyödynnetään Metsomäen moniammatillista tiimiä, johon kuuluu laaja-alaista ammatillista osaamista mm. asumisyksikön oma toimintaterapeutti/sairaanhoitaja/lähihoitaja. Asiakkaille annetaan jatkuvaa ohjausta ja neuvontaa terveyden ylläpitämiseksi. Heidän terveydentilaansa seurataan päivittäin arkisissa

tilanteissa ja hoito- / ohjaustilanteissa. Terveystilaan liittyvät havainnot ja muutokset kirjataan asiakkaista säännöllisesti ja päivittäin asiakastietojärjestelmään (HILKKA), josta on helppo tuottaa pitkäaikaisseurantaan liittyvää informaatiota ja tulosteita.

Asiakkaiden/asukkaiden terveydenhoidosta vastaa yksikön vastaava sairaanhoitaja sekä tiimin muut ohjaajat.

Lääkehoito

Yksikön lääkehoito perustuu lääkehoitosuunnitelmaan, jota päivitetään säännöllisesti. Lääkehoitosuunnitelma on osa henkilöstön perehdyttämistä. [Turvallinen lääkehoito -oppaassa](#) linjataan muun muassa lääkehoidon toteuttamisen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka yksikön ja lääkehoidon toteuttamiseen osallistuvan työntekijän on täytettävä.

Metsomäen lääkehoitosuunnitelmaa seurataan ja päivitetään tarvittaessa ja vähintään vuosittain. Käytössä on STM:n Turvallinen lääkehoito -oppaan mukainen päivitetty lääkehoitosuunnitelma. Mäntänvuoren terveyden johtava lääkäri on hyväksynyt ja allekirjoittanut lääkehoitosuunnitelman.

Nimetyt ohjaajat vastaavat lääkehoidon toteuttamisesta. Psykenlääkkeet määrää ja reseptit uusii asukkaan kotikunnan oma lääkäri. Lääkehoitosuunnitelmaan perehtyminen kuuluu jokaiselle asumisyksikössä ohjaajana työskentelevälle lähihoitajalle ja sairaanhoitajalle. Ohjaajat osallistuvat lääkehoidon toteutukseen annostelemalla/jakamalla päivittäisiä lääkeannoksia asiakkaille. Kaikilla lääkehoitoon osallisilla ammattilaisilla on tarvittavat lääkehoidon koulutukset ja luvat suoritettuna ja päivitettyinä. Ohjaajien/sairaanhoitajien lääkeluvat hyväksyy jatkossa Mänttä-Vilppulan MTT:n psykiatri.

Monialainen yhteistyö

Palvelukokonaisuuteen liittyvä tiedonkulku järjestyy pääosin puhelinkeskusteluihin, salatun sähköpostin kautta ja verkostoneuvotteluissa sekä asiakkaan luvalla (palvelutuottajien välillä) siirretyn kirjallisen tiedon välityksellä.

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Asiakkaiden ja asukkaiden turvalliseen ympäristöön kiinnitetään jatkuvaa huomiota ja mahdollistetaan mm. turvallinen liikkuminen yksilöllisten tarpeiden pohjalta. Palotarkastukset, paloharjoitukset (asiakkaat/henkilöstö) sekä henkilöstön turvallisuuskävelyt järjestetään säännöllisesti. Ensiapuharjoituksia ja ensiapukoulutusta ylläpidetään henkilöstölle. Palo- ja pelastussuunnitelma päivitetään säännöllisesti. Sprinkler-sammutusjärjestelmä ja palo-savuilmaisimet huolletaan ohjeistusten mukaan säännöllisesti Mäntän Huoltotoimen kautta. Määräaikaishuollot ja määräaikaistarkistukset tehdään hyväksytyjen huolto- ja tarkistusta suorittavien yritysten toimesta. Paloviranomainen suorittaa määräaikaisen palotarkistuksen kahden vuoden välein. Kiinteistön palo- ja pelastusturvallisuudesta vastaa kiinteistöistä vastaava henkilö. Asiakasturvallisuutta kehitetään myös alaa koskevien säädösten ja ohjeistusten sekä palautteiden ja poikkeamien kautta.

HENKILÖSTÖ

Hoito- ja hoivahenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Metsomäen hoito- ja hoivahenkilöstön määrä ja rakenne:

Henkilöstömitoitus 0,3

- 2 sairaanhoitajaa (vastaavan sh:n työajasta 1/2 hallinto)
- 1 toimintaterapeutti (Amk)
- 5 lähihoitajaa (päihde- ja mielenterveystyön osaamisala)
- 3 avustavaa työntekijää
- Lisäksi tarpeen mukaan sijaisia (lähihoitajia/sairaanhoitajia)

Kaikissa vuoroissa on riittävä henkilöstömitoitus ja varahenkilön/sijaisten saannista huolehditaan. Sairastapauksissa tai poissaoloihin sijainen lähtökohtaisesti järjestetään. Henkilöstövoimavarojen riittävydestä vastaa yksikön vastaava sairaanhoitaja. Henkilöstömitoitus viikkotasolla on 0,3 hoitotyöntekijää / asiakas ja sitä seurataan ajantasaisesti.

Avustavia töitä (siivous) tekevät yksikön yöhoitajat, jotka mitoituksessa lasketaan avustavaan (0,1 mitoitus) työvoimaan.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Uudet työpaikat laitetaan julkiseen hakuun. Työntekijöiden ammatillisen kelpoisuuden varmistamme Valvirasta, JulkiTerhikki/JulkiSuosikki kautta. Alkuperäiset tutkintotodistukset tarkistetaan ennen työsuhteen alkua ja ne kopioidaan. Lähtökohtaisesti suositaan sijaisia, jotka ovat jo valmistuneita ja joilla on lääkelukoulutukset ajantasaisena. Kaikki sijaiset ja uudet työntekijät haastatellaan ja soveltuvuus asumisyksikössä työskentelyyn arvioidaan. Pitkäaikaiset sijaiset pyritään vakinaistamaan aina kun se on mahdollista.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Metsomäen hoito- ja hoivahenkilöstö perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan, lääkehoitoon sekä omavalvonnan toteuttamiseen. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita.

Uudet työntekijät ja opiskelijat perehdytetään laaditun perehdytysohjeistuksen, perehdytyskansion ja henkilökohtaisen perehdyttäjän/ohjaajan avulla. Omavalvontasuunnitelmat ovat esillä ja saatavilla sekä kansliassa että yksikön aulassa, jonka perehtyjä lukee läpi. Uuden työntekijän kohdalla perehdytysohjelman läpikäyntiä seurataan kirjallisen ohjeistuksen/seurannan avulla.

Vuosittain läpikäytyjen henkilökohtaisten kehityskeskustelujen lomassa käydään läpi myös koulutustarpeet yksilön- ja asumisyksikön näkökulmasta. Käytyjen keskustelujen pohjalta laaditaan henkilökohtainen ja koko yksikön koulutussuunnitelma. Metsomäen Kodit Oy kouluttaa henkilöstöään säännöllisten koulutusiltapäivien avulla kevät- ja syyskaudella.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) säädetään työntekijän velvollisuudesta (48–49 §) tehdä toiminnasta vastaavalle henkilölle ilmoitus havaitsemastaan epäkohdasta tai epäkohdan uhasta, joka liittyy asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamiseen. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamisesta on lain mukaan laadittava toimintayksikölle ohjeet, jotka ovat osa omavalvontasuunnitelmaa. Laissa korostetaan, ettei ilmoituksen tehneeseen henkilöön saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

48 §

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Sosiaalihuollon henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajina toimivien henkilöiden on toimittava siten, että asiakkaalle annettavat sosiaalipalvelut toteutetaan laadukkaasti.

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

Edellä 1 momentissa tarkoitetun henkilön on ilmoitettava viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle.

Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Kunnan ja yksityisen palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on sisällytettävä 47 §:ssä tarkoitettuun omavalvontasuunnitelmaan. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

49 §

Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Edellä 48 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottaneen henkilön tulee käynnistää toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Henkilön on ilmoitettava asiasta salassapitosäännösten estämättä aluehallintovirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

Aluehallintovirasto tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen epäkohdan poistamiseksi ja päättää sitä koskevista lisätoimenpiteistä siten kuin erikseen säädetään.

Jos epäkohta on sellainen, että se on korjattavissa yksikön omavalvonnan menettelyssä, se otetaan välittömästi siellä työn alle. Jos epäkohta on sellainen, että se vaatii järjestämisvastuussa olevan tahon toimenpiteitä, siirretään vastuu korjaavista toimenpiteistä toimivaltaiselle taholle.

Henkilökunnalla on velvollisuus ja ohje tehdä poikkeamailmoitus kaikkiin asiakkaan palveluun ja Metsomäessä asumiseen liittyviin epäkohtiin tai uhkiin liittyen. Poikkeamailmoitus tulee saattaa esimiesten tietoon välittömästi. Korjaavat toimenpiteet päätetään välittömästi epäkohdan tultua ilmi ja niitä käsitellään myös ohjaajien viikkokokouksissa sekä johtoryhmässä. Tarvittaessa epäkohta tai asia huomioidaan, korjataan ja ohjeistetaan esim. omavalvontasuunnitelmassa. Mikäli kyseessä on ”läheltä piti -tilanne”, asukas- /työntekijäturvallisuuteen liittyen asia viedään myös työsuojeluvaltuutetun / työsuojelupäällikön tietoon sekä tiedoksi valvovalle viranomaiselle: Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue. Yliopistonkatu 33, 33100 Tre. PL 10, 13035 AVI. Vaihde 0295 016 000.

Toimitilat

Asukkaiden omat huoneet, joissa WC:t, ovat vain heidän omassa käytössään. Huonetilaa ei käytetä muuhun tarkoitukseen asukkaan ollessa poissa. Ovet ovat lukittavia ja asukkaalla itsellä on oma avain oveen (henkilökunnalla yleisavain). Asukkaat sisustavat huoneensa omilla tavaroillaan yksilöllisesti. Yleisissä yhteisissä tiloissa on panostettu viihtyvyyteen ja kodinomaisuuteen. Kaikki yhteiset tilat ovat asukkaiden käytössä. Asukkailla voi Metsomäessä käydä vieraita kaikkina viikonpäivinä.

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkooranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA

Henkilökunnalla on omat kansliatilat sekä sosiaalitilat. Kanslia- ja kokoustiloja käytetään myös asukkaiden kanssa keskusteluihin sekä esim. verkostopalaveriiniin.

Teknologiset ratkaisut

Asumisyksikössä ei ole kulunvalvontajärjestelmää. Yksittäisillä asukkailla voi olla käytössään ”turvaranneke”/ seurantaranneke (muistisairaus). Asukkailla on henkilökohtaisessa käytössä puhelimia ja yleisessä tilassa on puhelin. Puhelimitse saa aina yhteyden yksikön henkilökuntaan, myös yöaikana. Palo- ja pelastussuunnitelmassa sekä turvallisuussuunnitelmassa on kuvattu tarkemmin kiinteistön automaattinen palo- ja sprinklerilaitteisto, jota huolletaan ja testataan säännönmukaisesti Mäntän Huoltotoimen kanssa tehdyn toimeksiantosopimuksen mukaisesti.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Terveydenhuollon ammattimaista käyttäjää koskevat velvoitteet on määritelty laissa (24–26 §). Metsomäen vastaava sairaanhoitaja vastaa siitä, että yksikössä noudatetaan terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annettua lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä.

Metsomäessä käytettävät apuvälineet lainataan tarvittaessa apuvälinelainaamosta, jossa ne huolletaan ja ohjeistetaan myös laitteiden käyttöä. Asiakkaidemme fyysinen kunto on lähtökohtalaisesti kohtuullisen hyvä ja apuvälineiden tarve hyvin vähäinen.

Käytössä on lisäksi verenpainemittareita ja verensokerimittareita sekä alkometri, jotka kalibroidaan ja huolletaan säännöllisesti vastuuhenkilöiden (sairaanhoitajat) toimesta.

Terveydenhuollon laitteisiin ja tarvikkeisiin liittyvät [vaaratilanneilmoitukset](#) raportoidaan Fimealle. Ilmoituksesta vastaa yksikön vastaava sairaanhoitaja. Ilmoitus tehdään:

- Vakavasta vaaratilanteesta 10 vuorokauden kuluessa siitä, kun käyttäjä tai valmistaja on ensimmäisen kerran saanut tiedon tapahtumasta.
- Läheltä piti –tapauksesta 30 vuorokauden kuluessa.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Apuvälinelainaamo:

Osoite: Mäntän terveysasema (Sarapiha), Pakkaajankatu 18 B, 35800 Mänttä

Puhelin: 03 488 5166

Kuntohoitaja Janne Raitanen

Metsomäen laitteiden osalta yksikön vastaava sairaanhoitaja, puh. 050 4751 879.

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Asiakastyön kirjaaminen

Metsomäessä asiakastyön kirjaaminen on jokaisen työntekijän vastuulla ja edellyttää ammatillista harkintaa siitä, mitkä tiedot kussakin tapauksessa ovat olennaisia ja riittäviä.

Työntekijät on perehdytetty asiakastyön kirjaamiseen sisäisillä koulutuksilla ja työhöntuloperehdytyksessä. Metsomäessä on viimeksi vuonna 2024 ollut kirjaamiskoulutusta, jossa käytiin läpi hyvän kirjaamisen käytänteitä. Ohjeena on, että työajan puitteissa tapahtuvaan kirjaamiseen tulee varata riittävästi aikaa. Kirjaamisen sisältöä arvioidaan jatkuvan seurannan periaatteella.

Metsomäessä on laadittu henkilötietojen käsittelijän seloste käsittelytoimista (nähtävissä kotisivut Metsomäen Kodit Oy), joka osaltaan ohjaa asiakastietojen käsittelyssä. Asumisyksikössä on omassa käytössä oleva erillinen HILKKA-asiakastietojärjestelmä, joka on suunniteltu sosiaali- ja terveysalalle sekä asumispalveluiden tarpeisiin, ja jonka tiedot ovat erillään palvelutuottajan muusta rekisteristä. HILKKA™ on luokiteltu sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäluokkaan A ja se kuuluu asiakastietojärjestelmänä Valviran rekisteröinnin piiriin. Asukkaista tehdään asiakastietojärjestelmään kirjauksia päivittäin. Jokaisella asukkaalla on myös manuaalinen asukaskansio, jossa säilytetään terveydenhuollon asiakirjoja sekä sosiaalihuollon kirjauksia. Asukaskansiot säilytetään lukittavassa kaapissa, joka on lukitussa huoneessa.

Metsomäki noudattaa Sosiaali- ja terveysministeriön asetusta ja ajantasaista lainsäädäntöä henkilötietolakiin 523/1999 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2016/679 liittyen. Palveluntuottaja on velvollinen pitämään asiakasrekisteriä ja palveluntuottaja on velvollinen siirtämään hoidon ja kuntoutumisen kannalta oleelliset tiedot tilaajalle. Palvelun tilaaja päättää asumisyksikössä olevien rekisteritietojen ja asukastietojen käsittelyssä noudatettavasta menettelystä ja luovuttamisesta. Palvelun tuottaja ja tilaaja sitoutuvat riittävän laajaan tietojen vaihtoon asukkaiden hyvän palvelun takaamiseksi. Tietojen käsittelyssä ja salassapidossa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja säädöksiä.

Metsomäessä huolehditaan siitä, että palveluja annettaessa noudatetaan salassapidosta, vaihtolovelvollisuudesta, tietosuojasta ja -turvasta sekä salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja voimassa olevia säädöksiä. Tietoliikenneyhteydet ovat suojattuja.

Metsomäen rekisteriseloste on laadittu Henkilötietolain (523/99) 10 ja 24 § Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen mukaisesti (EU) 2016/679.

Tietoturvaan ja tietosuojaan sekä tietojärjestelmien käyttöön liittyvät asiat kuuluvat henkilökunnan perehdytykseen. Uusien työntekijöiden kanssa käydään henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan ja vaitiolovelvollisuuteen liittyvät asiat läpi perehdytysvaiheessa ohjelman mukaisesti. Asiakastietoja käyttävät asumisyksikössä vain ne henkilöt, jotka tarvitsevat niitä palveluiden toteuttamiseksi.

Tietosuojavastaavan yhteystiedot:

tietosuojavastaava@kuntoutumaan.fi, puh. 044 3039076

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Vuosien 2024-2025 aikana Metsomäen yksikkö kehittää Green Care -käytäntöjään, yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa.

Palvelutarpeen arviointiin ja palveluiden yhdenmukaistamiseksi hyvinvointialueiden tarpeisiin vastaamiseksi käyttöön otetaan asteittain mielenterveystyön avohoidon RAI, ensimmäisenä sen tekeminen on aloitettu Keski-Suomen kunnista tuleville asiakkaille.

Henkilöstö koulutetaan aktiivisesti ja uutta osaamista saadaan mm. DKT-terapian, neopsy- valmennuksen sekä mindfulness-tunnetaitovalmennuksen osa-alueilta. Kevättalven 2024 aikana taloon rakentui myös aistihuone, jonka toiminnoilla pyritään ohjatusti tarjoamaan asiakkaille työkaluja ahdistuneisuuden, aggressiivisuuden sekä vireystilan hallintaan. Lääkkeetöntä ahdistuksen hallintaa pyritään kehittämään myös tarjoamalla asukkailla erilaisia vaihtoehtoisia aktiviteetteja, esimerkiksi virikelaatikko akuutteihin tilanteisiin.

Yhteistyötä muiden yksiköiden kanssa (Metsoranta, Vehkoonranta) pyritään kehittämään eteenpäin, jotta asukkailla saataisiin lisää mieleisiä aktiviteetteja ja sosiaalista kanssakäymistä.

10 OMAVALVONTASUUNNITELMAN SEURANTA

Oma-valvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa yksikön vastaava sairaanhoitaja.

Mänttä-Vilppula 11.06.2024

Yksikön vastaava sairaanhoitaja

Jukka Ahonen

Metsomäki
Hummalantie 8
35800 MÄNTTÄ

Metsoranta
Juurikkatie 4
42700 KEURUU

Vehkoonranta
Vehkoontie 156
42600 MULTIA